KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 11.9.2025 r.
COM(2025) 485 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI

gromadzące określone dane dotyczące rachunków płatniczych przekazywane przez państwa członkowskie zgodnie z wymogami art. 27 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE 2

2. PRZESTRZEGANIE PRZEZ DOSTAWCÓW USŁUG PŁATNICZYCH PRZEPISÓW ART. 4, 5 I 6 2

3. WYPEŁNIANIE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE WYMOGÓW DOTYCZĄCYCH ZAPEWNIENIA ISTNIENIA PORÓWNYWAREK INTERNETOWYCH ZGODNIE Z ART. 7 5

4. LICZBA RACHUNKÓW PŁATNICZYCH, KTÓRE ZOSTAŁY PRZENIESIONE, ORAZ ODSETEK ODRZUCONYCH WNIOSKÓW O PRZENIESIENIE RACHUNKU 7

5. LICZBA INSTYTUCJI KREDYTOWYCH OFERUJĄCYCH PODSTAWOWE RACHUNKI PŁATNICZE, LICZBA TAKICH RACHUNKÓW, KTÓRE ZOSTAŁY OTWARTE, ORAZ ODSETEK ODRZUCONYCH WNIOSKÓW O OTWARCIE PODSTAWOWEGO RACHUNKU PŁATNICZEGO 11

6. WNIOSKI 14

1. WPROWADZENIE

Dyrektywa w sprawie rachunków płatniczych (PAD) weszła w życie we wrześniu 2014 r. Do 18 września 2016 r. państwa członkowskie miały przyjąć i opublikować przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania PAD. Zgodnie z art. 27 PAD Komisja jest zobowiązana do sporządzenia sprawozdania zawierającego następujące informacje:

1. przestrzeganie przez dostawców usług płatniczych art. 4, 5 i 6 PAD;
2. wypełnianie przez państwa członkowskie wymogów dotyczących zapewnienia istnienia porównywarek internetowych zgodnie z art. 7 PAD;
3. liczba rachunków płatniczych, które zostały przeniesione, oraz odsetek odrzuconych wniosków o przeniesienie rachunku;
4. liczba instytucji kredytowych oferujących podstawowe rachunki płatnicze, liczba takich rachunków, które zostały otwarte, oraz odsetek odrzuconych wniosków o otwarcie podstawowego rachunku płatniczego.

Jak określono w art. 27, sprawozdanie opiera się wyłącznie na danych przekazanych przez państwa członkowskie. Dane te jednak zawierają pewne luki (np. gdy w danym państwie członkowskim informacje były niedostępne). Metody i źródła gromadzenia danych mogły się również różnić w poszczególnych państwach członkowskich, co może utrudniać porównywanie i ocenę.

Jest to drugie sprawozdanie sporządzone na podstawie art. 27 PAD, obejmujące dane za lata 2022 i 2023[1]. Zostało ono przygotowane na podstawie kwestionariusza omówionego i uzgodnionego z przedstawicielami rządów 27 państw członkowskich UE.

2. PRZESTRZEGANIE PRZEZ DOSTAWCÓW USŁUG PŁATNICZYCH PRZEPISÓW ART. 4, 5 I 6

Rozdział II dyrektywy PAD zawiera przepisy mające zapewnić, by dostawcy usług płatniczych udostępniali jasne i przejrzyste informacje na temat opłat związanych z rachunkami płatniczymi. Dwa główne cele tych przepisów, wskazane w motywach dyrektywy, to: (i) wzmocnienie rynku wewnętrznego bankowości detalicznej; oraz (ii) umożliwienie konsumentom skutecznego porównywania ofert i podejmowania świadomych decyzji.

Pierwszym krokiem w realizacji tych celów jest ustanowienie ujednoliconej terminologii, jak określono w art. 3 PAD. W tym celu państwa członkowskie dysponują wykazem najczęstszych usług powiązanych z rachunkiem płatniczym i podlegających opłacie, opracowanym w ramach kompleksowego i etapowego podejścia. Tę ujednoliconą terminologię określono w rozporządzeniu delegowanym[2]. Stanowi ona również podstawę kolejnych artykułów

[1] Sprawozdanie zawiera również zaktualizowane lub kompletne dane za 2021 r., o które zwrócono się także do tych państw członkowskich, które w momencie sporządzania pierwszego sprawozdania nie dysponowały jeszcze danymi za 2021 r.

[2] Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/32 z dnia 28 września 2017 r. uzupełniające dyrektywę 2014/92/UE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących unijnej ujednoliconej terminologii w zakresie najbardziej reprezentatywnych usług powiązanych z rachunkiem płatniczym, C/2017/6451 (Dz.U. L 6 z 11.1.2018, s. 3).

w rozdziale II, ponieważ dostawcy usług płatniczych są zobowiązani do stosowania tych uzgodnionych pojęć w celu zapewnienia zgodności z pozostałymi przepisami tego rozdziału.

Zgodnie z art. 27 PAD państwa członkowskie przekazały następujące informacje dotyczące przestrzegania przepisów art. 4, 5 i 6 przez dostawców usług płatniczych.

a) Art. 4: dokument dotyczący opłat i słowniczek

Art. 4 stanowi, że dostawcy usług płatniczych muszą odpowiednio wcześnie przed zawarciem z konsumentem umowy rachunku płatniczego przekazać konsumentowi dokument dotyczący opłat. Dokument ten należy dostarczyć w formie papierowej lub na innym trwałym nośniku informacji i musi on zawierać ujednolicone pojęcia i odpowiednie opłaty za świadczenie każdej usługi oferowanej przez dostawcę. Sposób prezentacji dokumentu regulowany jest szczegółowymi zasadami określonymi w rozporządzeniu wykonawczym[3]. Ponadto dostawcy usług płatniczych muszą udostępnić słowniczek ujednoliconych pojęć i definicji oraz zapewnić, aby dokument dotyczący opłat oraz słowniczek były łatwo dostępne dla konsumentów w dowolnym momencie, nieodpłatnie i w różnych formatach, w tym w formie elektronicznej na stronach internetowych i w placówkach dostawcy, a także w formie lub na innym trwałym nośniku informacji na żądanie konsumenta.

Jeśli chodzi o terminowe udostępnianie konsumentom dokumentu dotyczącego opłat zgodnie z **art. 4 ust. 1, dane wskazują, że dostawcy usług płatniczych ogólnie przestrzegają tego przepisu**. Wniosek ten oparty jest na badaniach, inspekcjach lub innych kontrolach i analizach nadzorczych (np. BE, CZ, DE, ES, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LV, MT, PL, PT, RO, SI)[4] oraz bardzo niskiej liczbie skarg lub braku innych sygnałów o nieprzestrzeganiu przepisów (np. AT, BG, CY, DK, EE, EL, ES, FI, LT, NL, SE, SK). Ogólnie rzecz biorąc, z ustaleń tych wynika, że dostawcy przestrzegają przedmiotowego przepisu. Dokumenty informacyjne są również udostępniane konsumentom w różnych formatach – zarówno fizycznie w oddziałach, jak i cyfrowo na stronach internetowych. W tym kontekście Niderlandy podkreśliły, że chociaż dokumenty dotyczące opłat są dostępne na stronach internetowych, konsumenci nie zawsze mogą je łatwo znaleźć. Francja odnotowała ostatnio przypadek instytucji kredytowej, która udostępnia informacje o opłatach za pomocą kodu QR, i uznała tę praktykę za zgodną z przepisami, o ile odnosi się do trwałego nośnika informacji, który można pobrać, wydrukować lub zapisać, oraz o ile informacje są dostępne na żądanie konsumenta.

Jeśli chodzi o obowiązek udostępniania glosariusza ujednoliconych pojęć zgodnie z **art. 4 ust. 4, dane wskazują, że dostawcy usług płatniczych ogólnie przestrzegają tego przepisu**. Wniosek ten wyciągnięto na podstawie badań, inspekcji i innych analiz nadzorczych (np. BE, BG, CZ, DE, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LV, MT, PL, PT, RO, SI) oraz bardzo niskiego poziomu skarg lub braku innych oznak niezgodności (np. AT, CY, DK, EL, ES, FI, LT, NL, SE, SK). Ogólnie rzecz biorąc, z ustaleń tych wynika, że dostawcy przestrzegają przedmiotowego przepisu.

W odniesieniu do obowiązku zapewnienia konsumentom (i osobom niebędącym klientami)

[3] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/34 z dnia 28 września 2017 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujednoliconego formatu dokumentu dotyczącego opłat i jego wspólnego symbolu zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE, C/2017/6456 (Dz.U. L 6 z 11.1.2018, s. 37).

[4] Kody państw użyte w niniejszym sprawozdaniu: AT (Austria), BE (Belgia), BG (Bułgaria), CY (Cypr), CZ (Czechy), DE (Niemcy), DK (Dania), EE (Estonia), EL (Grecja), ES (Hiszpania), FI (Finlandia), FR (Francja), HR (Chorwacja), HU (Węgry), IE (Irlandia), IT (Włochy), LT (Litwa), LU (Luksemburg), LV (Łotwa), MT (Malta), NL (Niderlandy), PL (Polska), PT (Portugalia), RO (Rumunia), SE (Szwecja), SI (Słowenia), SK (Słowacja).

stałego dostępu do dokumentu dotyczącego opłat i słowniczka zarówno na stronie internetowej, jak i w lokalach zajmowanych przez dostawce usług płatniczych dostawcy zgodnie z **art. 4 ust. 5, dane wskazują, że dostawcy usług płatniczych ogólnie przestrzegają tego przepisu**. Wniosek ten również oparto na badaniach, inspekcjach i analizach nadzorczych (np. BE, BG, CZ, DE, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LV, MT, PL, PT, RO, SI) oraz bardzo małej liczbie skarg lub braku innych oznak nieprzestrzegania przepisów (np. AT, CY, DK, EL, ES, FI, LT, NL, SE, SK). Ogólnie rzecz biorąc, z ustaleń tych wynika, że dostawcy przestrzegają przedmiotowego przepisu.

W ograniczonej liczbie przypadków stwierdzono nieprawidłowości dotyczące stosowania nieujednoliconej terminologii oraz udostępniania dokumentu dotyczącego opłat i słowniczka. Odpowiednim dostawcom polecono usunięcie stwierdzonych niezgodności przez zastosowanie odpowiednich środków zaradczych, przy czym nie nałożono żadnych sankcji, ponieważ dostawcy podjęli działania zapewniające zgodność (np. ES, IT, PT). We Francji jedna instytucja, która wielokrotnie nie udostępniała dokumentu zawierającego informacje o opłatach, otrzymała nakaz jego udostępnienia. **Niemal wszystkie państwa członkowskie** zgłosiły jednak, że nie wszczęto **żadnych działań w zakresie egzekwowania w związku z naruszeniami art. 4**.

Większość państw członkowskich wskazała, że szkody dla konsumentów zmniejszyły się w wyniku stosowania wymogów określonych w art. 4. Jednak kilka państw członkowskich zwróciło uwagę, że dostępne dane nie pozwalają na pełną ocenę tej kwestii z odpowiednią pewnością.

b) Art. 5: zestawienie opłat

Art. 5 PAD reguluje kwestie związane z zestawieniem opłat. Zestawienie to musi zawierać szczegółowy podział wszystkich opłat poniesionych za usługi powiązane z rachunkiem płatniczym. Aby zapewnić spójność i przejrzystość, Komisja Europejska przyjęła rozporządzenie wykonawcze[5], które ujednolica format zestawienia opłat oraz wprowadza wspólny symbol. Obowiązek ten ma na celu promowanie przejrzystości i pomoc konsumentom w lepszym zrozumieniu opłat związanych z ich rachunkami płatniczymi.

Jeśli chodzi o obowiązek przekazywania co najmniej raz w roku i bezpłatnie zestawienia wszystkich poniesionych opłat zgodnie z **art. 5, dane wskazują, że dostawcy usług płatniczych ogólnie przestrzegają tego przepisu**. Wniosek ten oparty jest na badaniach, inspekcjach lub innych kontrolach i analizach nadzorczych (np. CZ, DE, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LV, MT, PL, PT, SI) oraz na braku skarg lub innych oznak nieprzestrzegania przepisów (np. AT, BE, BG, CY, EL, ES, FI, LT, PL, RO, SE, SK). Ogólnie rzecz biorąc, z ustaleń tych wynika, że dostawcy przestrzegają przedmiotowego przepisu.

W ograniczonej liczbie przypadków stwierdzono niedociągnięcia, na przykład na Węgrzech i w Portugalii, w zakresie zgodności z wymogami informacyjnymi dotyczącymi zestawienia. We Włoszech zidentyfikowano również pewne uchybienia dotyczące nieprawidłowej klasyfikacji produktów wykraczającej poza zakres PAD oraz zbyt rzadkiego przekazywania zestawień opłat. Nieprawidłowości te wymagały podjęcia działań przez właściwe organy w celu zapewnienia zgodności (np. HU, IT). **Niemal wszystkie państwa członkowskie**

[5] Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2018/33 z dnia 28 września 2017 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujednoliconego formatu zestawienia opłat i jego wspólnego symbolu zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE, C/2017/6453 (Dz.U. L 6 z 11.1.2018, s. 26).

zgłosiły jednak, że nie wszczęto **żadnych działań w zakresie egzekwowania w związku z naruszeniami art. 5**.

Większość państw członkowskich wskazała, że szkody dla konsumentów zmniejszyły się w wyniku stosowania wymogów określonych w art. 5. Jednak kilka państw członkowskich zwróciło uwagę, że dostępne dane nie pozwalają na pełną ocenę tej kwestii z odpowiednią pewnością.

c) Art. 6: informacje dla konsumentów

Zgodnie z art. 6 dyrektywy PAD dostawcy usług płatniczych są zobowiązani do stosowania ujednoliconych pojęć w informacjach umownych, handlowych i marketingowych skierowanych do konsumentów. Oznacza to konieczność posługiwania się spójnym i przejrzystym językiem, który pomoże konsumentom zrozumieć usługi i opłaty związane z ich rachunkami płatniczymi. Dostawcy usług płatniczych mogą wprawdzie wykorzystywać w dokumencie dotyczącym opłat i w zestawieniu opłat swoje nazwy handlowe, lecz nazwy te można stosować wyłącznie jako uzupełniające oznaczenie tych usług.

W odniesieniu do obowiązku uwzględniania ujednoliconych pojęć w informacjach umownych, handlowych i marketingowych skierowanych do konsumentów zgodnie z **art. 6 ust. 1, dane wskazują, że dostawcy usług płatniczych ogólnie przestrzegają tego przepisu**. Wniosek ten oparto na badaniach, inspekcjach i innych kontrolach nadzorczych (np. BE, CZ, DE, FR, HR, HU, IE, IT, LU, LV, MT, PL, PT, RO) oraz na braku skarg lub innych oznak nieprzestrzegania przepisów (np. AT, CY, BG, DK, EE, EL, ES, FI, LT, NL, SE, SI, SK). Z danych wynika, że ogólnie rzecz biorąc, dostawcy przestrzegają przedmiotowego przepisu.

W odniesieniu do kwestii, jak często **dostawcy usług płatniczych umieszczają swoją nazwę handlową w dokumencie dotyczącym opłat i zestawieniu opłat, ogólnie można stwierdzić, że dostawcy robią to często**. Kilka państw członkowskich zgłosiło jednak, że nie dysponuje wystarczającymi danymi do oceny tej kwestii.

W odniesieniu do działań w zakresie egzekwowania związanych z **naruszeniami art. 6 niemal wszystkie państwa członkowskie zgłosiły, że nie podjęto żadnych takich działań**. Portugalia odnotowała, że w latach 2022–2023 wykryto trzy przypadki naruszeń, w związku z którymi wydano ostrzeżenia mające na celu zapewnienie zgodności. Nie podjęto jednak żadnych dalszych działań w zakresie egzekwowania. Na podstawie badania przeprowadzonego w 2022 r. Francja wskazała, że jeden z dostawców usług płatniczych nie przedstawił wszystkich wymaganych informacji. Jednak po wydaniu nakazu dostawca wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 6 PAD.

Większość państw członkowskich wskazała, że szkody dla konsumentów zmniejszyły się w wyniku stosowania wymogów określonych w art. 6. Kilka państw członkowskich zaznaczyło jednak, że nie ma wystarczających danych, aby w pełni ocenić tę kwestię z odpowiednią pewnością, a inne państwa członkowskie zwróciły również uwagę na prawdopodobnie ograniczony wpływ art. 6.

3. WYPEŁNIANIE PRZEZ PAŃSTWA CZŁONKOWSKIE WYMOGÓW DOTYCZĄCYCH ZAPEWNIENIA ISTNIENIA PORÓWNYWAREK INTERNETOWYCH ZGODNIE Z ART. 7

W art. 7 na państwa członkowskie nałożono obowiązek zapewnienia konsumentom nieodpłatnie dostępu do co najmniej jednej strony internetowej porównującej opłaty pobierane

przez dostawców usług płatniczych przynajmniej za usługi ujęte w krajowym wykazie najbardziej reprezentatywnych usług powiązanych z rachunkiem płatniczym i podlegających opłacie. Artykuł ten stanowi również, że porównywarka internetowa może być prowadzona przez prywatnego operatora albo przez organ publiczny i musi być niezależna operacyjnie, informować, kto jest właścicielem strony, określać jasne i obiektywne kryteria porównywania, posługiwać się prostym i jednoznacznym językiem, być aktualna, obejmować znaczną część rynku i zapewniać skuteczną procedurę zgłaszania błędnych informacji o opublikowanych opłatach.

W prawie wszystkich państwach członkowskich[6] **funkcjonuje co najmniej jedna działająca porównywarka internetowa** zgodnie z wymogami art. 7. **Większość państw członkowskich powierzyła odpowiedzialność za tworzenie i aktualizację strony internetowej organowi publicznemu**. W Irlandii, Polsce i Hiszpanii oprócz publicznej strony internetowej istnieje kilka prywatnych stron internetowych. W Danii i Czechach dostępne strony internetowe są prowadzone przez podmioty prywatne. W Finlandii, Niderlandach i Szwecji zaangażowane są zarówno podmioty publiczne, jak i prywatne.

Chorwacja zauważyła, że na jej stronie internetowej rozróżnia się także różne rodzaje rachunków, takie jak rachunki podstawowe dla konsumentów należących do grupy podatnej na zagrożenia. **Niektóre strony internetowe zawierają również informacje na temat innych produktów lub innych porównywarek dotyczących różnych produktów** istniejących w danym państwie członkowskim. Dodatkowe produkty obejmują karty kredytowe, ubezpieczenia, kredyty hipoteczne, kredyty konsumenckie i rachunki oszczędnościowe. Z wyjątkiem niektórych prywatnych stron w Czechach żadna z publicznych porównywarek dostępnych w państwach członkowskich nie oferuje spersonalizowanych porad dla konsumentów.

Ogólnie rzecz biorąc, wydaje się, że porównywarki internetowe są regularnie aktualizowane. Ponadto kilka państw członkowskich nakłada na dostawców obowiązek powiadamiania operatorów stron internetowych o wszelkich zmianach, zanim one wejdą w życie, lub najpóźniej w momencie ich wejścia w życie (np. BG, DE, ES, HR, HU, LT, MT, LV, PL, PT, RO, SI, SK).

Tylko kilka państw członkowskich zgłosiło, że uruchomiono mechanizm zgłaszania nieprawidłowych informacji na temat opublikowanych opłat (np. BE, BG, EL, FI, FR, LU, MT), co zwykle wymagało jedynie niewielkich korekt. **Ogólnie rzecz biorąc, wynika z tego, że w porównywarkach internetowych wyświetlane są prawidłowe informacje.** Jeśli chodzi o korygowanie błędów, Francja podkreśliła swój automatyczny proces weryfikacji, w ramach którego kontrole jakości informacji publikowanych na stronie przeprowadza się już na etapie wprowadzania tych informacji. Malta poinformowała, że jej właściwy organ dokonuje przeglądu wszystkich zmian przed publikacją w porównywarce internetowej, aby zapobiec publikacji błędnych danych.

Kilka państw członkowskich rozpoczęło również specjalne kampanie informacyjne

[6] W Niemczech w styczniu 2025 r. udostępniono nową porównywarkę internetową obsługiwaną przez organ publiczny BaFin. W przypadku poprzednio dostępnej porównywarki prywatnego dostawcy niemiecki sąd orzekł, że nie była ona zgodna z dyrektywą PAD. Głównym powodem był niewystarczający zasięg rynkowy. Ponadto informacje na stronie nie zawsze były aktualne, ponieważ banki nie były zobowiązane do przekazywania danych dostawcy. W związku z tym banki są obecnie zobowiązane do ciągłego zgłaszania odpowiednich danych BaFin. Chociaż niektóre prywatne porównywarki internetowe są dostępne online od kilku lat, Włochy nadal są w trakcie opracowywania porównywarki spełniającej wymogi art. 7 PAD.

poprzez różne kanały komunikacji, takie jak telewizja, radio i media społecznościowe (np. BE, DE, EE, HR, IE, PT). Ponadto kilka innych państw członkowskich rozpowszechnia istotne informacje za pośrednictwem powiązanych publicznych stron internetowych, komunikatów prasowych i sprawozdań (np. BG, ES, FI, LV, NL, PL, SE, SI). Austria i Węgry zwróciły ponadto uwagę, że dostawcy usług płatniczych muszą informować konsumentów o dostępności porównywarki internetowej.

Tylko kilka państw członkowskich przeprowadziło szczegółowe oceny swoich stron internetowych lub planuje takie działania w przyszłości. Na przykład w 2020 r. przeprowadzono ocenę niderlandzkiej porównywarki internetowej, w tym rozesłano kwestionariusze skierowane zarówno do użytkowników, jak i dostawców usług płatniczych. Na podstawie informacji zwrotnych z oceny dodano jasną informację o tym, kiedy strona internetowa jest aktualizowana. Strona internetowa Luksemburga została poddana przeglądowi w 2023 r. i stała się bardziej przyjazna i intuicyjna dla konsumenta. Chociaż Hiszpania nie przeprowadziła szeroko zakrojonej oceny, z niektórych danych wynika, że konsumenci mają trudności z korzystaniem z porównywarki, a informacje na niej nie zawsze są dostosowane do bieżących preferencji konsumentów. W związku z tym Hiszpania obecnie dokonuje przeglądu swojej porównywarki. Malta poinformowała, że regularnie prowadzi działania służące analizie liczby odwiedzin strony i ocenie skuteczności porównywarki internetowej. Rumunia wdroży projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Jego celem będzie zmniejszenie obciążeń administracyjnych dla osób fizycznych i firm w zakresie ochrony konsumentów, w tym ulepszenie porównywarki internetowej, aby była bardziej przyjazna dla użytkowników.

4. LICZBA RACHUNKÓW PŁATNICZYCH, KTÓRE ZOSTAŁY PRZENIESIONE, ORAZ ODSETEK ODRZUCONYCH WNIOSKÓW O PRZENIESIENIE RACHUNKU

a) Rachunki płatnicze, które zostały przeniesione

Dyrektywa PAD ustanawia uproszczoną procedurę dla konsumentów, którzy chcą przenieść swój rachunek z jednego banku do innego w tym samym państwie członkowskim.

W tabeli 1 przedstawiono liczbę rachunków płatniczych, które zostały przeniesione w latach 2016–2023. Nie wszystkie informacje są dostępne we wszystkich państwach członkowskich i w tabeli występują pewne luki w danych. Biorąc pod uwagę opóźnioną transpozycję w niektórych państwach członkowskich, w latach 2016 lub 2017 usługa przeniesienia rachunku mogła nie być dostępna lub nie zebrano danych za te lata. Ponadto w niektórych państwach członkowskich dane nie były zbierane corocznie.

Ponadto przedstawione dane mogą nie zawsze być porównywalne ze względu na różne metody ich gromadzenia. W niektórych państwach członkowskich instytucje kredytowe mają obowiązek przekazywania sprawozdań okresowo (lub na zasadzie *ad hoc*), a w innych państwach członkowskich dane mogą być gromadzone jedynie na zasadzie dobrowolności lub wyłącznie w oparciu o próbę instytucji kredytowych. W niektórych przypadkach dane przekazane przez państwa członkowskie za 2016 r. mogą obejmować również przypadki przeniesienia rachunku, które miały miejsce w miesiącach poprzedzających wejście w życie PAD (np. jeżeli podobna usługa przeniesienia rachunku istniała już w tych państwach członkowskich przed wdrożeniem PAD).

Od rozpoczęcia zbierania danych przeniesiono łącznie **17,6 mln rachunków płatniczych za pomocą usługi przeniesienia rachunku**.

Tabela 1: *Liczba przypadków przeniesienia rachunku w ujęciu rocznym*

Państwo	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Przeniesienia ogółem
Belgia	0	37 873	69 868	68 504	71 149	78 739	64 646	74 763	465 542
Bułgaria	0	3	0	2	2	0	0	0	7
Czechy		61 418	74 458	89 412	75 107	75 477	97 963	59 896	533 731
Dania	184 674	189 643	188 204	190 402	199 334	205 582	180 721	182 611	1 521 171
Niemcy		755 000		467 549		482 131	467 783	493 394	2 665 857
Estonia		179		362				75	616
Irlandia	1 421	5 221	4 440	6 668	2 369	5 746	25 877	2 039	53 781
Grecja						2 499	3 069	2 822	8 390
Hiszpania			177	2 928	24 903	49 337	70 479	70 486	218 310
Francja		1 106 000	1 214 000	1 361 000	1 251 000	1 387 425	1 566 097	1 243 861	9 129 383
Chorwacja		70	2 026	3 943	1 676	2 766	2 128	2 191	14 800
Włochy	54 276	96 628	129 740	148 653	150 956	181 613	159 671	181 561	1 103 098
Cypr		0	0	3	6	6	3	1	19
Łotwa		0	0	66	32	103	86	44	331
Litwa		274	259	1 334	944	900	1 008	877	5 596
Luksemburg		251	477	477	519	507	377	235	2 843
Węgry	22	1 616	1 069	1 386	2 332	2 032	2 234	5 648	16 339
Malta				0	0	0	0	0	0
Niderlandy	77 473	67 345	90 798	60 529	51 376	36 731	39 452	38 959	462 663
Austria		127 465	97 364	119 097	110 259	97 911	92 767	87 024	731 887
Polska	32 168	34 206	34 206	49 824	22 674	9 552	11 638	18 667	212 935
Portugalia			22	12	40	45	38	52	209
Rumunia			42	56		148	162	7	415
Słowenia		3 114	8 215	10 777	10 502	11 445	8 575	7 470	60 098
Słowacja	9 606	10 896	5 436	56 508	31 659	53 126	41 376	34 235	242 842
Finlandia		23 045	41 277	27 264	25 067	18 824	27 028	22 158	184 663
Szwecja									
Ogółem	359 640	2 520 247	1 962 078	2 666 756	2 031 906	2 702 645	2 863 178	2 529 076	**17 635 526**

Biorąc pod uwagę luki w danych i brak w pełni porównywalnych informacji[7], trudno jest wyciągnąć jednoznaczne wnioski dotyczące skali korzystania z usługi przeniesienia rachunku lub zidentyfikować wyraźne tendencje w analizowanym okresie. Można jednak zauważyć znaczne różnice. Chociaż w niektórych państwach członkowskich przeniesiono znaczną liczbę rachunków, w innych przypadkach dane liczbowe wydają się bardzo niskie. Na szczególną uwagę zasługuje wysoki poziom przeniesień rachunków we Francji, gdzie proces ten jest dobrze ugruntowany (1,2 mln w 2023 r., w porównaniu z 1,5 mln w 2022 r.).

Z odpowiedzi państw członkowskich wynika, że niewielka liczba przeniesień rachunków w niektórych innych krajach może wynikać z kilku czynników. Obejmują one (i) brak świadomości istnienia usług przeniesienia rachunku; (ii) brak popytu (ze względu na minimalne różnice między rachunkami płatniczymi oraz korzystanie z wielu rachunków u różnych dostawców); (iii) negatywne postrzeganie trudności procesu; (iv) bezwładność; (v) trudności ze znalezieniem lepszych alternatyw; lub (vi) instrumenty kredytowe lub inne usługi powiązane z instytucją finansową, które mogą być trudne do przeniesienia; oraz (vii) niedogodności związane ze zmianą numeru IBAN. Niektóre państwa członkowskie podjęły działania, by jeszcze bardziej ułatwić proces przeniesienia rachunku[8]. Niski poziom wykorzystania usługi

[7] Na przykład niektóre dane obejmują wszystkie rodzaje rachunków, a nie tylko rachunki płatnicze.

[8] W Portugalii podjęto na przykład działania mające na zajęcie się kwestiami związanymi z niską liczbą przeniesień rachunku. Bank Portugalii przedstawił wytyczne w formie okólnika, w którym wskazano, że dostawcy

przeniesienia rachunku w niektórych państwach członkowskich może wymagać dalszej oceny i dyskusji.

b) Liczba (i odsetek) odrzuconych wniosków o przeniesienie rachunku

W tabeli 2 przedstawiono liczbę wniosków o przeniesienie rachunku, które zostały odrzucone w latach 2016–2023. Proporcje obliczono, dzieląc liczbę odrzuconych wniosków o przeniesienie rachunku przez łączną liczbę wniosków[9]. Informacje są niekompletne, ponieważ w niektórych państwach członkowskich dane dotyczące odrzuconych wniosków nie są gromadzone. Ponadto przedstawione dane mogą nie być w pełni porównywalne ze względu na różne metody ich gromadzenia.

Tabela 2: *Liczba i odsetek odrzuconych wniosków o przeniesienie rachunku*

Państwo	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%	2023	%
Belgia									5 857	7,6%	7 308	8,5%	6 493	9,1%	9 890	11,7%
Bułgaria																
Czechy			3 956	6,1%	3 675	4,7%	5 956	6,2%	5 709	7,1%	4 394	5,5%	5 050	4,9%	5 063	7,8%
Dania															0	
Niemcy			9 500	1,2 %			9 309	2,0 %			20 927	4,2 %	26 139	5,3 %	32 458	6,2 %
Estonia																
Irlandia													4 490	14,8 %	770	27,4 %
Grecja											2	0,1 %	0		0	
Hiszpania					202	53,3 %	1 786	37,9 %	24 677	49,8 %	20 590	29,4 %	24 943	26,1 %	19 442	21,6 %
Francja							35 386	2,5 %	40 032	3,1 %	39 264	2,8 %	51 681	3,2 %	46 023	3,6 %
Chorwacja			6	7,9 %	147	6,8 %	287	6,8 %	89	5,0 %	132	4,6 %	85	3,8 %	79	3,5 %
Włochy	8 901	14,1%	11 045	10,3 %	19 446	13,0 %	17 980	10,8 %	18 052	10,7 %	22 421	11,0 %	18 001	10,1 %	21 767	10,7 %
Cypr																
Łotwa							6	8,3 %	3	8,6 %	7	6,4 %	2	2,3 %	2	4,3 %
Litwa											0		0		0	
Luksemburg			1	0,4 %	2	0,4 %	3	0,6 %	3	0,6 %	2	0,4 %	0	0,0 %	0	
Węgry	3	0,12	494	23,4 %	304	22,1 %	359	20,6 %	406	14,8 %	374	15,5 %	549	19,7 %	2 049	26,6 %
Malta											0		0		0	
Niderlandy			11 227	14,3 %	11 704	11,4 %	9 058	13,0 %	4 681	8,4 %	3 597	8,9 %	3 549	8,3 %	4 327	10,0 %
Austria			53	0,0 %	82	0,1 %	174	0,1 %	97	0,1 %	54	0,1 %	51	0,1 %	46	0,1 %
Polska							201	0,4 %	3 786	14,3 %	3 986	29,4 %	4 077	25,9 %	7 631	29,0 %
Portugalia					4	15,4 %	9	42,9 %	5	11,1 %	6	11,8 %	5	11,6 %	3	5,5 %
Rumunia					27	39,1 %	12	17,6 %			61	29,2 %	7	4,1 %	41	85,4 %
Słowenia											40	0,3 %	59	0,7 %	29	0,4 %
Słowacja	760	7,3%	773	6,6 %	349	6,0 %	4 727	7,7 %	2 631	7,7 %	4 930	8,5 %	4 516	9,8 %	3 819	10,0 %
Finlandia			104	0,4 %	31	0,1 %	15	0,1 %	13	0,1 %	14	0,1 %	22	0,1 %	15	0,1 %
Szwecja																
Ogółem	9 664	2,6%	37 159	1,5 %	35 973	1,8 %	85 268	3,1 %	106 041	5,0 %	128 109	4,5 %	149 719	5,0 %	153 454	5,7 %

Ze względu na luki w danych, a także różne metody, trudno jest wyciągnąć jednoznaczne wnioski. Można jednak odnotować wyraźne różnice między państwami członkowskimi oraz wskazać możliwe przyczyny na podstawie odpowiedzi państw na pytania zawarte w kwestionariuszu. Odsetek odrzuceń osiągnął 85 % w Rumunii (2023 r.), 49 % w Hiszpanii (2020 r.), 29 % w Polsce (2023 r.), 27 % w Irlandii (2023 r.), 27 % na Węgrzech (2023 r.), podczas gdy w większości pozostałych państw członkowskich odsetek odrzuconych wniosków

usług płatniczych (i) muszą udostępnić formularz przeniesienia rachunku, (ii) powinni umożliwić przeniesienie rachunku za pośrednictwem kanałów cyfrowych, gdy otwarcie rachunku płatniczego jest również dostępne za pomocą wspomnianych środków, (iii) muszą informować konsumentów o powodach odmowy przeniesienia rachunku, (iv) muszą udostępnić formularze zawierające nowe informacje o rachunku, które konsumenci mają przedstawić swoim wierzycielom lub dłużnikom, jeżeli to konsument zdecyduje się dokonać tej czynności (zamiast dostawcy usług płatniczych), (v) muszą udostępnić na swoich stronach internetowych informacje o przenoszeniu rachunku oraz (vi) muszą przekazać swoim pracownikom wiedzę na temat usługi przeniesienia rachunku.

[9] (Liczba odrzuceń)/(liczba odrzuceń + liczba przeniesień).

jest znacznie niższy[10]. Państwa członkowskie podały kilka powodów, dla których odrzucono wnioski o przeniesienie rachunku. Obejmują one (i) błędy związane z formularzem wniosku o przeniesienie rachunku (brakujące, nieprawidłowe lub niespójne informacje, niekwalifikowalne rodzaje rachunków, nieczytelne/brakujące podpisy itp.); (ii) niekompletna dokumentacja; (iii) brak współpracy między bankami; (iv) ujemne saldo rachunku; (v) niedotrzymanie określonych terminów; lub (vi) anulowanie wniosku przez użytkownika.

5. LICZBA INSTYTUCJI KREDYTOWYCH OFERUJĄCYCH PODSTAWOWE RACHUNKI PŁATNICZE, LICZBA TAKICH RACHUNKÓW, KTÓRE ZOSTAŁY OTWARTE, ORAZ ODSETEK ODRZUCONYCH WNIOSKÓW O OTWARCIE PODSTAWOWEGO RACHUNKU PŁATNICZEGO

a) Instytucje kredytowe oferujące podstawowe rachunki płatnicze

W większości państw członkowskich wszystkie instytucje kredytowe, które prowadzą standardowe rachunki płatnicze, muszą oferować podstawowe rachunki płatnicze (BE[11], BG, CZ, DK, DE, EE, IE, ES, FR, IT, LV, LT, HU, NL[12], AT, PL, PT, RO, SI, FI, SE). W innych państwach członkowskich do oferowania podstawowych rachunków płatniczych są jednak zobowiązane jedynie niektóre instytucje kredytowe, tj. instytucje spełniające określone kryteria ustalone przez poszczególne państwa członkowskie. W tym drugim przypadku zobowiązane instytucje kredytowe mają ogólnie duży udział w rynku pod względem liczby rachunków płatniczych.

Tabela 3: *Państwa członkowskie, w których tylko niektóre instytucje kredytowe oferują podstawowe rachunki płatnicze*

Państwo	Szczególne kryteria państw członkowskich dotyczące obowiązku oferowania podstawowego rachunku płatniczego przez instytucje kredytowe	Łączna liczba instytucji kredytowych zobowiązanych do oferowania podstawowego rachunku płatniczego (w porównaniu z łączną liczbą instytucji kredytowych prowadzących rachunki płatnicze) i ich udział w rynku
Grecja	Wszystkie instytucje kredytowe świadczące usługi płatnicze na rzecz konsumentów, z wyjątkiem tych, które oferują rachunki płatnicze wyłącznie za pośrednictwem narzędzi internetowych	
Chorwacja	Instytucje kredytowe, których aktywa przekraczają 1,99 mld EUR, muszą oferować podstawowy rachunek płatniczy. Pozostałe instytucje kredytowe mogą	7 z 20 banków (aktywa przekraczające 1,99 mld EUR), co stanowi 94 % udziału w rynku

[10] W przypadku Danii według szacunków Duńskiego Stowarzyszenia Bankowego, Finance Denmark, nie odrzucono żadnego wniosku o przeniesienie rachunku. Podobnie na Litwie szacuje się, że nie odnotowano żadnych przypadków odrzucenia wniosku o przeniesienie rachunku.

[11] Według stanu na koniec 2023 r. podstawowe rachunki płatnicze oferuje 14 instytucji kredytowych. Stanowią one 95 % udziału w rynku rachunków płatniczych dla konsumentów.

[12] Większość banków oferuje podstawowe rachunki płatnicze jako najbardziej ograniczoną wersję swojego standardowego rachunku płatniczego: niektóre banki oferują podstawowe rachunki płatnicze jako konkretny produkt, odrębny od standardowego rachunku płatniczego.

Państwo	Szczególne kryteria państw członkowskich dotyczące obowiązku oferowania podstawowego rachunku płatniczego przez instytucje kredytowe	Łączna liczba instytucji kredytowych zobowiązanych do oferowania podstawowego rachunku płatniczego (w porównaniu z łączną liczbą instytucji kredytowych prowadzących rachunki płatnicze) i ich udział w rynku
	oferować podstawowy rachunek płatniczy dobrowolnie	
Cypr	Wszystkie instytucje kredytowe działające na Cyprze muszą oferować podstawowy rachunek płatniczy, z wyjątkiem 3 bardzo małych banków lokalnych.	14 instytucji kredytowych z udziałem rynkowym ok. 94 %
Luksemburg	Instytucje kredytowe posiadające co najmniej 25 oddziałów w Luksemburgu i co najmniej 2,5 % depozytów gwarantowanych muszą oferować podstawowy rachunek płatniczy.	5 instytucji kredytowych, które łącznie reprezentują większość rynku
Malta	Instytucje kredytowe posiadające co najmniej 5 oddziałów na Malcie są zobowiązane do oferowania podstawowego rachunku płatniczego.	5 instytucji kredytowych z udziałem w rynku wynoszącym 93,7 %
Słowacja	Jedynie instytucje kredytowe oferujące wszystkie usługi bankowe powiązane z podstawowym rachunkiem płatniczym w ramach swojej działalności skierowanej do konsumentów.	10 instytucji kredytowych

b) Liczba podstawowych rachunków płatniczych

Informacje dotyczące liczby podstawowych rachunków płatniczych przekazane przez państwa członkowskie i przedstawione w tabeli 4 są niepełne dla niektórych lat. W niektórych państwach członkowskich instytucje kredytowe nie rozróżniają między rachunkiem standardowym a podstawowym rachunkiem płatniczym, w związku z czym nie ma danych dotyczących podstawowych rachunków płatniczych. Podobnie informacje mogą nie zawsze być porównywalne ze względu na różne metody gromadzenia danych. W niektórych państwach członkowskich tylko niektóre instytucje kredytowe oferują podstawowy rachunek płatniczy jako konkretny produkt, podczas gdy inne nie dokonują rozróżnienia między różnymi rodzajami rachunków. W takich przypadkach dane obejmują jedynie podstawowe rachunki płatnicze oferowane jako konkretny produkt.

Tabela 4: *Liczba otwartych podstawowych rachunków płatniczych w poszczególnych latach*

Państwo	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Ogółem
Belgia	1 545	1 248	1 867	9 224	9 442	12 771	42 672	32 083	110 852
Bułgaria	76	615	309	335	527	337	208	2 157	4 564
Czechy		39 973	37 155	16 207	7 996	11 609	10 902	1 682	125 524
Dania						1 920	7 503	9 819	19 242
Niemcy			540 500	144 194		122 425	261 886	175 367	1 244 372
Estonia		144 455		228 567			192 700	98 900	664 622
Irlandia	9 153	38 847	43 974	47 116	14 410	34 520	121 365	136 992	446 377
Grecja		198 258	286 141	223 640	189 090	387 149	428 824	521 461	2 234 563
Hiszpania			7 645	13 831	18 775	18 399	27 265	17 143	103 058
Francja	55 979	60 093	55 979	51 668	36 056	34 594		26 052	320 421
Chorwacja		47	106	175	140	186	5 112	2 649	8 415
Włochy	10 994	14 304	12 450	12 512	11 251	12 447	14 913	19 211	108 082
Cypr		429		1 380	38 503	3 637	42 030	25 206	111 185
Łotwa		142	131	66	85	169	3 663	809	5 065
Litwa		26 000	7 600	7 100	7 600	7 246	7 364	5 366	68 276
Luksemburg		119	32	24	17	15	39	33	279
Węgry						533	568	761	1 862
Malta			36	4 858	6 410	3 196	2 755	2 511	19 766
Niderlandy									
Austria		6 877	4 668	3 545	3 323	4 809	6 884	7 028	37 134
Polska				5 774	7 262	14 125	23 066	23 752	73 979
Portugalia	12 736	11 992	17 201	47 587	30 073	25 935	42 432	41 265	229 221
Rumunia			2 654	4 203		422 984	529 852	557 924	1 517 617
Słowenia		72	430	263	252	987	2 686	2 579	7 269
Słowacja	1 309	797	872	741	555	535	509	487	5 805
Finlandia	54 926	11 032	9 951	11 099	9 749	10 457	18 000	15 753	140 967
Szwecja						486 108	445 853	228 135	1 160 096
Ogółem	**146 718**	**555 300**	**1 029 701**	**834 109**	**391 516**	**1 617 093**	**2 239 051**	**1 955 125**	

Ze względu na luki w danych i brak porównywalnych informacji trudno wyciągnąć jednoznaczne wnioski[13]. Ponieważ nie jest to wymóg wynikający z art. 27, nie są dostępne dane o całkowitej liczbie aktywnych podstawowych rachunków płatniczych na koniec każdego roku. Dane przedstawione w tabeli 4 wskazują, że **w badanym okresie otwarto znaczną liczbę podstawowych rachunków płatniczych – niemal 2 miliony w 2023 r**. Bardzo wysoka liczba otwarć rachunków w Rumunii wynika z tego, że dane obejmują wszystkie typy rachunków, a nie tylko podstawowe rachunki płatnicze. Podobnie w Grecji duża liczba otwartych rachunków wynika z faktu, że klienci korzystają z rachunków standardowych jako podstawowych rachunków płatniczych. Liczba nowych rachunków otwartych we Francji, we Włoszech[14] i w Słowacji jest wyjątkowo niska.

c) Liczba (i odsetek) odrzuconych wniosków o otwarcie podstawowego rachunku płatniczego

Dane dotyczące liczby odrzuconych wniosków o otwarcie podstawowego rachunku płatniczego zostały zebrane przez państwa członkowskie (tabela 5). Odsetek obliczono,

[13] Na przykład liczba dla Niemiec przedstawiona w 2018 r. jest liczbą skonsolidowaną dla lat 2016–2018 lub dane w niektórych państwach członkowskich nie są dostępne dla wszystkich lat.

[14] We Włoszech obowiązek oferowania „rachunku podstawowego" uznaje się za spełniony, jeżeli dostawca usług płatniczych oferuje podstawowy rachunek płatniczy jako konkretny produkt albo jeśli oferuje „standardowy" rachunek płatniczy, który jest bezpłatny przynajmniej w zakresie usług i liczby transakcji objętych zakresem podstawowego rachunku płatniczego; w tym drugim przypadku informacje udzielane przed zawarciem umowy muszą zawierać stwierdzenie, że taki rachunek zastępuje „rachunek podstawowy".

.

przyjmując liczbę otwartych podstawowych rachunków płatniczych oraz liczbę odrzuconych wniosków jako całkowitą liczbę złożonych wniosków[15].

Tabela 5: *Liczba i odsetek odrzuconych wniosków o otwarcie podstawowego rachunku płatniczego*

Państwo	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%	2020	%	2021	%	2022	%	2023	%
Belgia	3	0,2 %	0	0,0 %	0		2	0,0 %	6	0,1 %	17	0,1 %	10	0,0 %	0	
Bułgaria	0		0	0,0 %	0		0		0		0		0		40	1,8 %
Czechy			6	0,0 %	26	0,1 %	45	0,3 %	129	1,6 %	42	0,4 %	53	0,5 %	73	4,2 %
Dania																
Niemcy					14 600	2,6 %	5 158	3,5 %			5 325	4,2 %	6 545	2,4 %	2 968	1,7 %
Estonia													2 437	1,2 %	1 917	1,9 %
Irlandia	23	0,3 %	17	0,0 %	25	0,1 %	5	0,0 %	2	0,0 %	2	0,0 %	7 249	5,6 %	4 642	3,3 %
Grecja			0		0		143	0,1 %	2 870	1,5 %	1 718	0,4 %	2 838	0,7 %	230	0,0 %
Hiszpania					7	0,1 %	986	6,7 %	2 227	10,6 %	2 175	10,6 %	2 457	8,3 %	3 426	16,7 %
Francja	0		0		0		0		0		2 953	7,9 %	4 331		4 636	15,1 %
Chorwacja			0		6	5,4 %	0		2	1,4 %	0		52	1,0 %	63	2,3 %
Włochy	224	2,0 %	171	1,2 %	171	1,4 %	237	1,9 %	171	1,5 %	230	1,8 %	169	1,1 %	209	1,1 %
Cypr							103	6,9 %	12	0,0 %	68	1,8 %	107	0,3 %	91	0,4 %
Łotwa			13	8,4 %	60	31,4 %	118	64,1 %	127	59,9 %	22	11,5 %	3	0,1 %	6	0,7 %
Litwa			3	0,0 %	6	0,1 %	2		0		7	0,1 %	38	0,5 %	23	0,4 %
Luksemburg			1	0,8 %	0		4	14,3 %	0		1	6,3 %	0		0	
Węgry																
Malta					0		117	2,4 %	96	1,5 %	68	2,1 %	58	2,1 %	36	1,4 %
Niderlandy																
Austria			131	1,9 %	112	2,3 %	80	2,2 %	81	2,4 %	217	4,3 %	37	0,5 %	34	0,5 %
Polska							104	1,8 %	176	2,4 %	586	4,2 %	858	3,7 %	1 021	4,4 %
Portugalia	185	1,4 %	150	1,2 %	265	1,5 %	581	1,2 %	358	1,2 %	315	1,2 %	3 553	7,7 %	2 379	5,5 %
Rumunia					2	0,1 %	0				1 254	0,3 %	1 465	0,3 %	1 718	0,3 %
Słowenia			21	22,6 %	9	2,1 %	12	4,4 %	1	0,4 %	9	0,9 %	5	0,2 %	48	1,8 %
Słowacja	4	0,3 %	1	0,1 %	0		1	0,1 %	2	0,4 %	0		0		1	0,2 %
Finlandia			36	0,3 %	22	0,2 %	2	0,0 %	2	0,0 %	3	0,0 %	23	0,1 %	43	0,3 %
Szwecja											1 042	0,2 %	1 249	0,3 %	941	0,4 %
Ogółem	**439**	0,3 %	**550**	**0,1 %**	**15 311**	**1,5 %**	**7 700**	**0,9 %**	**6 262**	**1,6 %**	**16 054**	**1,0 %**	**33 537**	**1,5 %**	**24 545**	**1,2 %**

Dane nie są dostępne dla wszystkich państw członkowskich i mogą nie być w pełni porównywalne. Dlatego trudno wyciągać jednoznaczne wnioski. Mimo to dane wskazują, że **ogólny odsetek odrzuceń wniosków o podstawowy rachunek płatniczy jest bardzo niski**.

Sytuacja w poszczególnych państwach członkowskich różni się znacznie pod względem powodów odrzuceń. Na podstawie odpowiedzi z kwestionariusza główne przyczyny odrzuceń obejmują: (i) wymogi dotyczące przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz zasady „znaj swojego klienta”; (ii) posiadanie już przez klienta rachunku płatniczego; (iii) negatywna historia klienta w banku; (iv) problemy z dokumentacją; lub (v) nieposiadanie przez wnioskodawcę statusu rezydenta UE.

6. WNIOSKI

Sprawozdanie potwierdza, że główne środki przewidziane w PAD, dotyczące przejrzystości i porównywalności, usługi przeniesienia rachunku płatniczego oraz prawa do podstawowego rachunku płatniczego, zostały w większości wdrożone. Jednak różnice w metodach gromadzenia danych przez państwa członkowskie oraz utrzymujące się znaczące luki w danych utrudniają sformułowanie jednoznacznych wniosków co do zakresu korzyści, jakie wprowadzenie PAD przyniosło europejskim konsumentom.

Z zastrzeżeniem powyższego można jednak sformułować następujące wstępne wnioski:

[15] Nie wzięto pod uwagę ewentualnego wycofania wniosków (ze względu na brak danych).

- **Wymogi dotyczące informacji i przejrzystości** określone w art. 4, 5 i 6 są generalnie przestrzegane, co sugeruje ogólne zmniejszenie szkód dla konsumentów. Niemniej jednak do sformułowania jednoznacznych wniosków na temat pozytywnego wpływu tych przepisów na konsumentów w UE potrzebne byłyby bardziej kompleksowe i wiarygodne dane.

- **Porównywarki internetowe** funkcjonują w pełni w niemal wszystkich państwach członkowskich. Kilka państw przeprowadziło kampanie informacyjne i udostępnia informacje poprzez różne kanały komunikacji, co może odgrywać kluczową rolę w podnoszeniu świadomości konsumenckiej. Tylko nieliczne państwa członkowskie przeprowadziły lub planują przeprowadzić ocenę swoich porównywarek. Regularne przeglądy, uwzględniające opinie konsumentów i dostawców usług, mogą zapewnić bardziej przyjazny interfejs oraz lepiej dopasowane i łatwo dostępne informacje dla konsumentów.

- Jeśli chodzi o **przenoszenie rachunku płatniczego**, z usługi skorzystało ponad 2,5 mln klientów w 2023 r. (spadek z 2,86 mln w 2022 r.). Od 2016 r. łącznie dokonano 17,6 mln przeniesień rachunków. W niektórych państwach konsumenci korzystają z usługi przeniesienia rachunku często, podczas gdy w innych niemal wcale. Przyczyny tych rozbieżności nie są w pełni jasne i mogą wymagać dalszego zbadania. Z informacji przekazanych przez państwa członkowskie wynika, że mogą mieć na to wpływ między innymi: bezwładność, brak świadomości i popytu, postrzegana złożoność procedury (w tym związana z rozwiązaniem umów powiązanych), lojalność klientów, brak widocznych korzyści z przeniesienia rachunku lub niedogodności związane ze zmianą numeru IBAN.

- Istnieją również znaczne różnice między państwami członkowskimi w odniesieniu do **liczby odrzuconych wniosków o przeniesienie rachunku.** Do powodów odrzucenia wskazanych przez państwa członkowskie należą: (i) błędy związane z formularzem wniosku o przeniesienie rachunku (brakujące lub nieprawidłowe informacje, niespójne dane klientów, niedozwolony typ rachunku, błędny formularz, błędny IBAN, nieczytelne/brakujące podpisy); (ii) zbyt krótkie terminy; (iii) niekompletna dokumentacja; (iv) brak współpracy między bankami; (v) ujemne saldo rachunku; (vi) niedotrzymanie określonych terminów; lub (vii) anulowanie wniosku przez użytkownika.

- W odniesieniu do **podstawowych rachunków płatniczych** wciąż występują luki w danych, ponieważ nie wszystkie państwa członkowskie przekazały informacje o liczbie nowo otwartych rachunków. Komisja nie dysponuje danymi na temat łącznej liczby podstawowych rachunków płatniczych na koniec każdego roku, przez co nie może wskazać, ile osób obecnie posiada taki rachunek. Występują znaczne różnice między państwami członkowskimi pod względem **liczby otwarć nowych rachunków**. Może to częściowo wynikać z różnych sposobów oferowania takich funkcji przez banki. Na przykład w niektórych przypadkach nie ma rozróżnienia między podstawowymi rachunkami płatniczymi a rachunkami standardowymi, które zawierają zasadnicze funkcje podstawowego rachunku płatniczego. Dane na koniec roku dotyczące łącznej liczby podstawowych rachunków płatniczych nie są dostępne. Na podstawie danych od państw członkowskich można zaobserwować wzrost rok do roku – liczba nowych otwarć rachunków osiągnęła niemal 2 mln w 2023 r.

- **Odsetek odrzuceń wniosków o podstawowy rachunek płatniczy** znacząco różni się między państwami członkowskimi. Wynika to m.in. z obaw dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy, faktu posiadania przez klienta innego rachunku płatniczego, negatywnej historii klienta w banku, braków w dokumentacji lub braku statusu rezydenta UE. W 2023 r. zarejestrowano łącznie 24 545 odmów otwarcia podstawowego rachunku płatniczego, co stanowi 1,2 % wszystkich złożonych wniosków.

Komisja będzie kontynuować analizę wyników sprawozdania, w tym niskiego poziomu korzystania z usługi przeniesienia rachunku lub wysokiego odsetka odrzuceń wniosków o podstawowy rachunek płatniczy w niektórych państwach członkowskich, omawiać te kwestie z państwami członkowskimi i analizować możliwość podjęcia dalszych działań – także na poziomie krajowym. Komisja będzie również współpracować z państwami członkowskimi nad zapewnieniem bardziej rzetelnych i porównywalnych danych w przyszłości.